

Yediemin ücreti ile üçüncü şahıslara bırakılan yediemin mallarının muhafazası karşılığında üçüncü şahıslara yapılan ödemelerin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-176200-350
Tarih	26.07.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : .4.35.16.01-176200-350

26/07/2011

Konu : Yediemin ücreti ile üçüncü şahıslara bırakılan yediemin mallarının muhafazası karşılığında üçüncü şahıslara yapılan ödemelerin vergilendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; yediemin deposu işletmecisi olduğunuz, icra dairelerince tarafınıza gönderilen malları muhafaza ettiğiniz, bunun karşılığı olarak ilgili icra dairesi ve dosya numarasıyla tahakkuk eden yediemin ücretini fatura karşılığı tahsil ettiğiniz belirtilerek, tahsil edilen bu bedel üzerinden katma değer vergisi hesaplayıp hesaplamayacağınız ve icra dairelerince muhafazası için bırakılan mallardan bazılarını üçüncü kişilerin evlerinin bahçesinde veya boş deposu olanların depolarında muhafazaları için bırakarak, ilgili dosyanın kapandığı zamanda bu malları muhafaza eden üçüncü şahıslara muhafazaları karşılığı %10 stopaj hesaplayıp gider pusulası mucibince ödeme yapıp yapmayacağınız hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun 61 inci maddesinde; "Ücret işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı) tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmişbulunması onun mahiyetini değiştirmez..."

hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde ise; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." denilmiş olup, aynı Kanunun 98 inci maddesinde de; "94'üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar." hükmü yer almıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin, birinci fıkrasının, beşinci bendinin, (a) alt bendinde , "70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden % 20" oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, anılan Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında, her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre yedieminlerin;

- Kendilerine teslim edilen eşyayı icra dairesinin istediği şekilde koruma ve istediği sürede eksiksiz teslim etme zorunluluğu dolayısıyla bir işverene tabi olması,
- Kendilerine teslim edilen eşyanın korunduğu yere bağlı olması şeklinde, belirli bir işyerine bağlı olması,
- Kendilerine yapılan ödemelerin bir hizmet karşılığı niteliğinde olması hallerinde söz konusu ödemelerin ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde; Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin verginin konusunu teşkil eden işlemler olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; yedieminlik faaliyetini İcra Müdürlüklerinin talimatları doğrultusunda yürütmeniz halinde elde edeceğiniz gelirin, Gelir Vergisi Kanunu uygulaması yönünden ücret kapsamında değerlendirilmesi gerekmekte olup, Katma Değer Vergisi Kanununun konusuna girmeyen bu faaliyet nedeniyle elde edilecek gelirin de katma değer vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Öte yandan, İcra Müdürlüklerinin talimatları dışında yedieminlik faaliyetinde bulunmanız halinde ise elde edeceğiniz gelir ticari kazanç olarak değerlendirilecek olup, bu kazançlardan dolayı gerçek usulde gelir vergisi ve katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla üçüncü şahısların evlerine ait bahçelerin veya boş depoların yedieminlik faaliyetiniz için kullanılması karşılığında ödeyeceğiniz kira bedelleri üzerinden gider pusulası düzenlemeniz ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin, birinci fıkrasının, beşinci bendinin, (a) alt bendi gereği % 20 gelir vergisi tevkifatı yapmanız ve bu tevkifatın gider pusulasında ayrıca göstermeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026